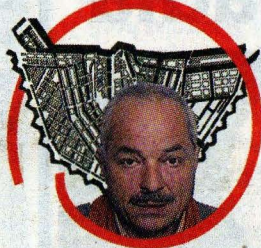

Amsterdam omsingeld

Tekst & beeld: Hans Tulle-
ners (505)

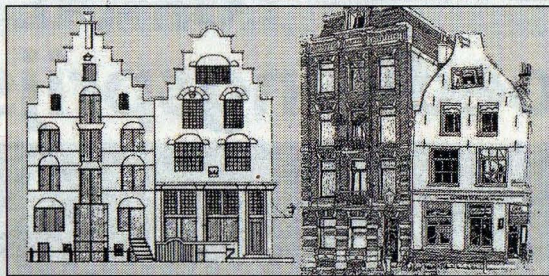
In de serie 'vroeger was alles mooier en beter' kijken we deze week naar gevelrijen in oud-Amsterdam en staan we stil bij het onbekende geveltype met de lastige naam ojiefgevel. In De Historische gids van Amsterdam schrijft mr. J.H. van den Hoek Os-
tende over de karakteristieke schoonheid van Amsterdam het volgende: 'De gevelrijen van de hoofdgrachten van de Brouwersgracht tot Leidsegracht vertoonden toen (enige eeuwen geleden H.T.) een veel levendiger silhouet dan tegenwoordig. De rechte kroonlijsten zijn meest uit de achttiende en negentiende

Echo 21-3-2012

eeuw; oorspronkelijk waren de meeste dezer huizen van trapgevels of andere levendige topversiering voorzien.' Dat levendige beeld zien we terug op historische prenten en 17e eeuwse stadsgezichten. Hoewel we de trapgevel die tussen ± 1600 en ± 1670 gebouwd werd niet meer vaak tegenkomen in het straatbeeld, is het de meest

herkenbare geveltop. Klokgevel, tuitgevel, hals- of pilastergevel, trapeziumgevel en lijstgevel genieten ook wel enige bekendheid, maar de chroniqueur van de historische geveltoppen twijfelt er niet aan dat zijn lezers zonder aarzeling de trapgevel in een gevelrij kunnen aanwijzen. Hoe anders is het gesteld met de ojiefgevel. Dit vroeg-19e eeuwse geveltype lijkt op de klokgevel (een gevel zonder rechte hoeken) maar zwenkt zowel in als uit. Niet meer dan 30 ojiefgevels sieren het Amsterdamse straatbeeld en één daarvan bevindt zich in het hierboven beschreven -voorheen levendiger betopte -deel van de stad. Keizersgracht 157 op de hoek van

Op de historische tekening van Keizersgracht 155 en 157, links, zien we trapgevels, die in de loop der tijd zijn vervangen door respectievelijk een lijst- en een ojiefgevel. (tekeningen door Hans Jan Jansen en Caspar Philips).

de Leliegracht, toont aan Keizersgrachtzijde een ojiefgevel in wit geschilderd pleisterwerk. De naam van de gevel mag dan wel verwijzen naar de klassieke architectuur waar ojief is afgeleid van het Oudgriekse woord voor golving, laat er geen misverstand over bestaan dat dit ojiefgevelpand

bol staat van gezelligheid. Op de begane grond bevindt zich café Brandon, een geliefde pleisterplaats voor buurtbewoners, toeristen, studenten en passanten van diverse pluimage. U kunt zich wel voorstellen dat Keizersgracht 157, op de hoek van de Leliegracht, altijd een gewilde locatie is geweest.

Naar verluide rust er al sinds 1626 een alcoholvergunning op het pand. Hoe triest was het dan ook dat er jarenlang op de deur te lezen viel dat het dichtgetimmerde café 'Niet te koop of te huur' was. De voormalige uitbaters Jan en Corrie Brandon-van Doornewaard (nu weet u ook hoe die naam uitgesproken dient te worden, er komt geen Engels aan te pas) genoten hun pensioen op de etages er boven met dat prachtige uitzicht op de hoek. Na hun overlijden werd het café in 2003 in de zorg van nieuwe eigenaar Rogier Wolffenbuttel heropend, maar net als de naam is er verder weinig veranderd in café Brandon. De chroniqueur van de oud

Amsterdamse gezelligheid verheugt zich de serie 'vroeger was alles mooier en beter' voorlopig af te sluiten met de opmerking dat sommige van die zaken, zoals het prachtige historische café Brandon, weer terug kunnen komen alsof ze nooit zijn weggeweest. Ook tijdens de cursus 'Buurten in oud-Amsterdam', bestaande uit een reeks lezingen en wandelingen die start op 27 maart in wijkcentrum d'Oude Stadt komt veel 'mooier en beter' ter sprake dat we tegenwoordig als monument bestempelen. Meer hierover leest u op www.amsterdam-inside.nl of vraag de flyer aan bij de chroniqueur van de historische cafés op tel. 6222213.